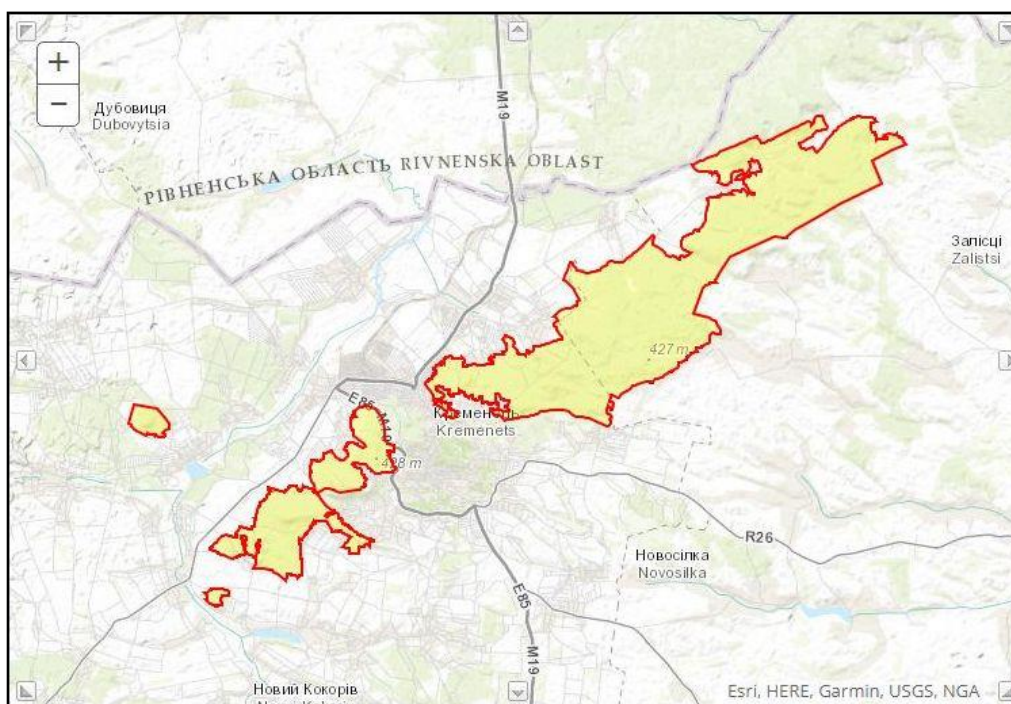

4.2. Об'єкти Смарагдової мережі (суббасейн р. Прип'ять)

Смарагдова мережа Європи - мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття. Метою створення Смарагдової мережі Європи є збереження природної фауни, флори та оселищ. Вона була ініційована та координується Бернською конвенцією (1979 р.). Смарагдова мережа має переважно ті самі основи формування, що й НАТУРА 2000, але діє за межами Європейського Союзу, розвиваючи загальноєвропейський підхід щодо охорони типів природних оселищ.

У листопаді 2016 року у Стразбурзі (Франція) під час 36-го засідання Постійного комітету Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування, яка діє під егідою Ради Європи, затверджено переліки об'єктів „Смарагдової мережі” Європи для України. У межах Тернопільської області як офіційні кандидати до Смарагдової мережі Європи номіновано 7 природних територій та об'єктів краю, з них в басейні р. Дніпро :

1. Національний природний парк „Кременецькі гори” (номер у списку кандидатів № UA0000159)

Національний природний парк «Кременецькі гори» — природоохоронна територія в Україні, в межах низькогірного пасма Кременецькі гори, розташований на території Кременецького та Шумського районів.

Природний парк створено 11 грудня 2009 року згідно з указом президента України Віктора Ющенка з метою збереження цінних природних та історико-культурних комплексів і об'єктів. До території національного природного парку «Кременецькі гори» погоджено в установленому порядку включення 6951,2 гектара земель державної власності. До 2010 року територія парку була філіалом природного заповідника «Медобори».

До складу території національного природного парку «Кременецькі гори» входять такі об'єкти природно-заповідного фонду України:

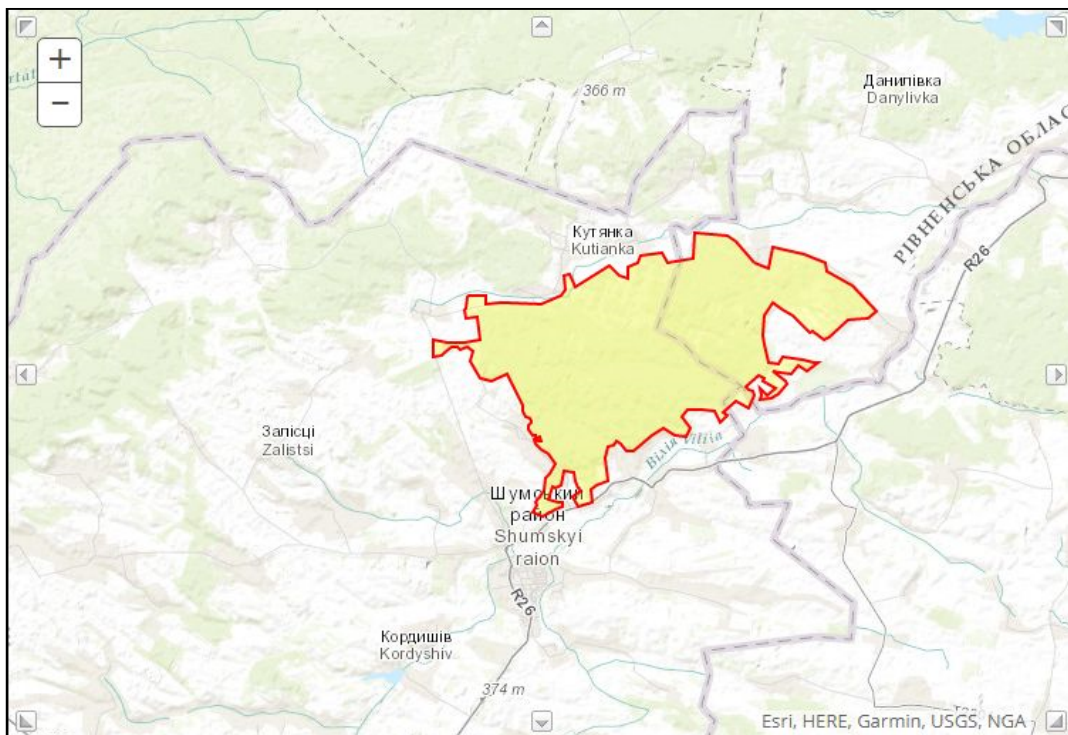
- Заказник загальнодержавного значення «Веселіський», ботанічний
- Заказник загальнодержавного значення «Довжоцький», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Білокриницький», загально зоологічний
- Заказник місцевого значення «Волинський», загально зоологічний
- Пам'ятка природи місцевого значення «Скелі Словацького», геологічна
- Пам'ятка природи місцевого значення «Кременецька бучина №1», ботанічна
- Пам'ятка природи місцевого значення «Кременецька бучина №2», ботанічна
- Пам'ятка природи місцевого значення «Модриново-букове насадження», ботанічна

- Пам'ятка природи місцевого значення «Гора Стіжок», геологічна
 - Пам'ятка природи місцевого значення «Гора Уніас», геологічна
 - Пам'ятка природи місцевого значення «Данилова гора», геологічна
 - Пам'ятка природи місцевого значення «Білокриницька бучина №1», ботанічна
- Пам'ятка природи місцевого значення «Білокриницька бучина №2», ботанічна.

Флора судинних рослин філії нараховує 917 видів, 39 з яких занесені до Червоної книги України, 2 — Європейського Червоного списку, 2 види — під охороною Бернської конвенції.

Природний рослинний покрив утворений хвойними, хвойно-широколистими, широколистими лісами, а також чагарниковими заростями, луками, степовими ділянками. Ліси Кременецьких гір мають значне флористичне значення. Неабияку цінність становлять ділянки букових лісів на горах Маслятин та Черча. Особливої самобутності й своєрідності рослинному світові Кременецьких гір надають ділянки степової і наскельно-степової рослинності — місце зростання ряду волино-подільських ендеміків, а також реліктових видів. Це шавлія кременецька, молочай волинський, змієголовник австрійський, гвоздика несправжньофізня, спірея піківська, лещиця дністровська, підмаренник застарілий, самосил гірський, жовтозілля Бессера. Ендеміками тільки Кременецьких гір є мінуарція побільшена та юринея товстосім'янка й вузьколокальний ендемік і реліктовий вид — береза Клокова, що зростає на вершинах гір Страхова й Маслятин.

2. „Суразька дача” - лісовий заказник загальнодержавного значення (номер у списку кандидатів № UA0000250)

Суразька Дача — лісовий заказник загальнодержавного значення в Україні. Розташований між селами Сураж, Васьківці та Андрушівка Шумського району Тернопільської області, в межах лісового урочища «Суразька Дача», площа 3864 га. Створений відповідно до постанови РМ УРСР № 500 від 28 жовтня 1974 року (статус — з 1978 року).

Під охороною — унікальний штучно створений дубово-ясенево-модриново-сосновий лісовий масив на межиріччі Вілії та Кутянки. Особливо цінні ділянки взірцевих ясенно-дубових, модриново-ясенево-дубових, ялиново-ясенево-дубових насаджень штучного походження, що створювали лісівники в кінці XIX — на початку XX ст. під керівництвом вченого-лісівника В. Дубровинського на площі 830 га, а також ділянки лісу

з ендемічними видами дерев — генетичні резервати суборевого екотипу дуба і старовікові сосново-дубові та дубові острівні масиви на крейдових відкладах.

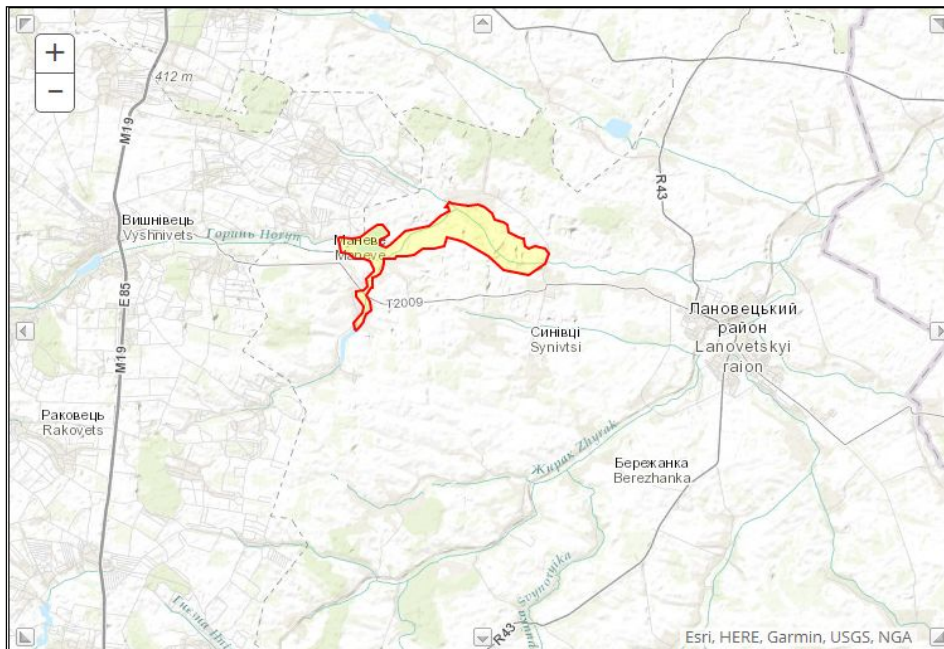
У трав'янистому покриві трапляється любка дволиста, занесена до Червоної книги України. З тварин водяться: лось, сарна, свиня дика, куниця лісова, заєць сірий; є багато птахів.

Суразька дача — зразок створення хвойно-широколистих стійких деревостанів; має велике наукове і пізнавальне значення.

До складу території заказника «Суразька дача» входять такі об'єкти ПЗФ України:

- ботанічні пам'ятки природи місцевого значення:
 1. «Сосна звичайна (1 дерево)»,
 2. «Модрина європейська (1 дерево)»,
 3. Дуб «Суразький»,
 4. «Дуби Тараса Шевченка»,
 5. «Сосна Лесі Українки»,
- дендрологічний парк:
 1. Суразький дендропарк імені Дубровинського.
 - 2.

3. „Борсуки” (номер у списку кандидатів № UA0000122)

На даний час проводиться оцінка відповідності кожного об'єкта зі списку кандидатів по основних критеріях „територій особливого природоохоронного значення”.